ifjakat te csábitád el, és a' nyomorult nemzedék, melly tőlök eredend, egykor rablánczra füzötten átkozandja magát, életét 's nemzőjét. És én keserüségemben egy szót sem szólhatván, elfásultan bámultam. Végre magamhoz térve, mondám: hisz' én ezen ifjakat soha sem láttam, mikép lehetnék tehát oka veszélyöknek? És viszonzá az angyal: ha te a' már többször érintett ifjut hirében, nevében nem kisebbitetted, ő leendett tanitója azon ifjunak, ki ezelőtt a' többit tévutakra édesgette; ő a' vallás és erény' elveit hintette volna annak szivébe, és ezek őtet a' veszélytől megoltalmazhaták, és csábitó helyett jó példaadó lett volna.

Ezek után az angyal szobámba engem visszakisérvén, távozni akara; de én őt átkarolva, könyes szemekkel kérém: ah! ne távozzál tőlem, míg utasitást nem adsz, mikép orvosolhatom a' végetlen kárt, mellyet nyelvem' botlásával okoztam; és az angyal felém fordulva, szóla:

Tudd meg halandó! hogy a' vétket 's annak gyászos eredményeit eltörölni egyedül Isten' hatalmában áll. Ő végetlen hatalma és bölcsesége szerint a' rosszból is üdvöset származtathat. Neked nincs mit tenned, mint előtte törödelmes szivvel leborulva vétkeidet megismerned, 's tőle, ki az anyaszentegyház' egyik imádsága szerint mindenhatóságát is főkép bocsánat- 's irgalommal tünteti ki, ájtatos szivvel bocsánatot esdeklened; 's ő, ki nem akarja a' bünös' halálát, hanem inkább hogy megtérjen és éljen, elküldendi mint egyszer Dávidhoz szolgáját, 's ha te Dávid' nyelve 's lelke szerint mondandod: vétkeztem! könyörülj rajtam Istenem a' te nagy irgalmad szerint, és a' te könyörületességid' sokasága szerint töröld el hamisságaimat! a' törödelmes és alázatos szivet Isten! meg nem utálod: akkor az ur' szolgája is elmondandja e' vigasztaló szavakat: az ur is átvitte a' te büneidet! menj el, 's többé ne vétkezzél.

—*y.*—*z.*

Hunyadi János' végórája.

A' történet mutat egyes férfiakat, kik a' közjóra szentelt fáradozásaik-, áldozatuk- 's erkölcsi nagyságuknál fogva nem csak a' kornak, mellyben éltek, hanem a' késő nemzedéknek is méltó hálaját 's tiszteletét érdemlik. Hazánk' története is több illyeneket mutathat elő, kik között különösen kitünik Mátyásunknak nagy és hős atyja *Hunyadi János*, Europának 's az egész kereszténységnek hatalmas védője; kinek végső óráiról Bonfin, ki történeti könyveinek leirását Mátyás király' meghagytából kezdé, szépen emlékezik.

Nándor-Fehérvár megszabaditva, a' kereszt' fénye által a' félhold elsötétitve, a' török, Hunyadi és Capistrán által meggyőzetve, táborát elhagyni kénytelen vala. De a' dicső férfiunak, ki sok csatában diadalmaskodott, végre esni kellett az előtt, ki kicsinyt és nagyot kiméletlenül elsöpör. A' kor és a' hosszas csata a' nagy hősnek erejét ellankaszták, 's elhozák amaz órát, melly erényiért 's épen nyert győzödelmiért őt dicső koronával ékesitse. Erről igy emlékezik az érintettem iró: „Jelen vala két fia: a' daliás szellemü 's erős alkotásu ifju László, és a' mennyei észszel 's jeles tulajdonokkal ékeskedő növendék Mátyás, valamint a' rokonok és barátok' nem kis száma; Capistrán sem távozott el oldalától. A' baj mindinkább sulyosbult, 's a' remény' szikrája elaludt. Capistrán a' megteendőkre emlékezteté őt, 's a' nagy férfiu helyeslé ez emlékeztetést, 's gondatlannak itélé, ki azokat utolsó órójára hagyja, midőn magán kivül a' halál' félelme által gyötörtetik, 's rebegő szavát imigy emelé Capistránhoz és a' körülállókhoz: Gondolod-e Capistrán, hogy mit üdvösen tanácsolsz, azt a' halál' vonaglásira 's a' kiköltözés' végpillanatára halasztám; már eleve mindent elrendeltem, a' kiköltözésről régen gondolkoztam, végrendeletem' is elintéztem, mit hagyandok gyermekeim- 's barátimnak, 's a' halhatatlan Isten' dicsőségére. Lelkem' üdvösségéről gondoskodást örökségül nem hagytam gyermekeimre, hanem tehetségem szerint néhány templomot is alapiték. A' szegényekről is, mit az emberiség 's a' vallásosság kiván, gondoskodtam. A' hátralévő utra szükséges uti költséget is — az erős és állhatatos hitet 's rendithetlen reménységet — tulajdonommá tettem, ehhez járulnak még a' ker. hitért nyert sok sebek és munkák, de legfőkép az olly annyiszor esdeklett isteni kegyelem, melly ama' reménynyel vigasztal, hogy tudva lévén előtte, miszerint Corvin élete' pályáján annyi lesekkel ostromoltatott, annyi vész és viszontagságok' habjai által hányatott, végre boldog nyugalomra találand. Csak azon egy aggaszt és szomorit, hogy idő' rövidsége miatt az isteni kegyelemnek reám árasztott jóvoltáért elég hálát nem adhatok. De ebben is az üdvözitő Jezus Krisztusnak mindent tulhaladó kegyessége és jósága segit, ki emez áldozatomat elfogadja. Egész életemben az ő vezérlése, ótalma alatt vitézkedtem,

's fáradságomért már ez életben többel jutalmazott, mint érdemlettem; elaggott bajnokának állhatatosságát most is tekinteni fogja. Ti pedig fiaim, 's legkedvesb barátim! ez árnyék-világból leendő kiköltözésemet csöndes lélekkel viseljétek; mulandó és enyésző itt minden, 's csak a' jónak árnyéka látszik. Elég ideig fáradozánk itt 's fáradságunk' jutalmát az égben reményljük, és pedig Isten' kegyelméből olly javakat, mellyek örökké tartandnak. Ha tehát jól gondolkodtok, és a' halandók iránti kába szeretet benneteket meg nem csal, sorsomon inkább örülnetek, mint szánakoznotok kell. Mert ama' leghatalmasabb 's legkegyesebb vezér, kinek zászlója alatt katonáskodtam, aggott bajnokán szánakozván, most a' munkától fölment, hogy fáradságom' jutalmában részesitsen; azért kiköltözésemen nyugodtan legyetek. Ha mivel pedig ezen végbucsuvételemben megtisztelni akartok, az lesz legkedvesebb,fiaim! ha atyátok' nyomdokit követenditek, 's atyai erény és dicsőség után törekedtek. Azt tartsátok egyedül állandó dicsőségnek 's Isten előtt legkedvesebbnek, mi a' jámborságot 's buzgóságot neveli. Isten' tiszteletében 's félelmében állhatatosak legyetek." — — — Miután Capistránt kérte volna, hogy Isten előtt érettek könyörögne, atyai áldás közt gyermekeit megcsókolá, és jelenlévő könyező jó barátinak ajánlá, mindegyik' kezét megszoritván. Majd kéré a' körülállókat's különösen Capistránt, hogy az Isten anyjának közellévő templomába a' szent ájtatosságra vinnék az oltári szentségben részesülendőt, mert méltatlannak állitá, hogy az ur jőne szolgájához. Igy halt el Istent kiengesztelvén, 's maga után a' hálás magyarok' szivében örök emlékét hagyván. Hallván halálát Mahmud, földre függesztve szemeit könyezett. Calixtus pápa szinte könyekkel tartá szent Péter' templomában az engesztelő áldozatot érette, mint az egész kereszténység' védelmezőjeért. — Igy teszi a' vallás a' nagy férfiakat még nagyobbakká. *Pauer János.*

Kalászok.

Klopstock' „Messiásából."

I.

Gamaliel' beszéde Krisztus' védelmére
az egybegyült irástudókhoz és nép' véneihez.

Hogyha van a' bosszú' vad förgetegében az észnek
Még helye, és az okosságnak szava: halljatok engem.
Köztetek a' párt dul, 's két név választ el örökké,
A' sadduceus és pharisaeus, kérlek az égre
Mint fogjátok, atyák! Jezust elitélni halálra?
Ah de talán Isten csak azért hintette közétek
A' pör' viszketegét, mert föntartotta magának
Majd az itéletet, és azt ő mondandja fejére.
Isten itéljen, atyák! mert mennyköve' szörnyü csapását
Birni erőtelenek volnátok; 's fegyvere, mellytől
Retteg az ég és föld, múlékony porba lesujtna.
Isten előtt némuljatok el, 's halljátok itélő
Szózatait csöndes figyelemmel, hangja azonnal
Dörgend a' keletég' sarkától a' nyugotégig.
Hogy ha parancsol az úr a' vésznek: „Törjed izekre!"
Förgetegének mond: „Tetemét szórd légbe miként a'
Port!" A' kardnak szól: „Föl, föl, légy fegyvere a' vad
Bosszú karjának, 's a' bün' vérébe fürödjél!"
A' föld mélyének zug: „Nyilj meg, 's nyeld el!" E' szókra
Veszni fog a' bűnös csábító, veszni örökre. —
Ámha csodáival ő áldást hoz az emberiségre.
A' vak bús arczát a' naphoz emelve örülhet
Általa, 's hű vezető atyját bámulva tekinti:
— Engedelem, ha talán nagy tettei lángra hevitnek,
És szavam őtet, atyák! magasabb fénykörbe emelte,
Mint ti reménylétek — ha az emberi hangra kinyílik
A' süketek' füle, és ők ujra megértik az áldó
Pap' szent igéjét, a' hű nő- 's kedves anyáét,
A' diadal 's ünnep' szent hangját 's allelujákat:
Hogyha az általa föltámadt holt áll ki tanúnak,
'S könnyeket önt ismét élő szeme hálaadólag,
Ránk néz 's megborzad, szomorú sirjára mutatva,
És az itélettel, mely előtt már áll vala, minket
Int, fenyeget: 's ha — mi fő és isteni benne — előttünk
Élete feddhetlen, csodatettet mivel erénye:
Kérlek az égre, atyák! őt fogjuk itélni halálra?

II.

Krisztus elmélkedik sirjánál,
látva Golgothát.

A' nap' terhe enyész, 's lágy szellők' szárnyain eljő,
És Gethsemane fölött nyugvást lel az éj, de nyomában
Szép hajnal viradand ama' bércznek szürke tetőin.
Golgotha! legrosszabb bünösök' sirhalma vagy, és te
Most oltár lettél! önkénytes az áldozat, itt áll
Hogy megöletessék! tüstént fog vére omolni.
Légy üdvöz, légy áldva halál az emberiségért!
Trónjáról fog atyám szemlélni az angyali karral,
És sok vérváltság jő áldozatomra tanúnak.
Légy üdvöz, légy áldva halál a' boldog öröklét'
Gyermekiért! Fönség- és isteni fénybe boritva